

Kamer
van Volksvertegenwoordigers

ZITIING 1974-1975

5 MAART 1975

WETSVOORSTEL

houdende statuut
van de Interuniversitaire Rijksfaculteit
voor Landbouwwetenschappen te Gembloux.

(Ingediend door de heer Mathot.)

TOELICHTING

MESDAMES EN HEREN,

Artikel 56 van de wet van 9 april 1965 bepaalde dat de Rijkslandbouwhogeschool te Gembloux bij koninklijk besluit mocht worden toegevoegd aan de Luikse Universiteit, op eenvormig advies van de academieraad van elk van beide inschrijvingen. Aan de Koning werd de macht verleend om na overleg met elke academieraad de wijze van overheveling te regelen.

Bij de wet van 28 mei 1971 wordt het aantal mogelijkheden voor de Faculteit voor landbouwwetenschappen te Gembloux vergroot. Onder de hierboven aangehaalde voorwaarden kan zij in om het even welke rijksuniversiteit geïnformeerd worden. In concreto volgt daaruit dat de Faculteit te Gembloux mag kiezen voor her behoud van haar eigen statuur, of voor de aanhechting aan de Universiteit te Luik of te Bergen. In deze laarsre onderstelling blijft vanzelfsprekend her eenvormige advies noodzakelijk van de academieraad van de Faculteit te Gembloux en van de academieraad van de universiteit waarbij zij zich zou laten aanhechten. De evenruwe aanhechting bij koninklijk besluit zou volgens de wet voor oktober 1974 moeren plaatshebben. Op die manier heeft de wergevende macht in 1965 en nog meer in 1971 haar wil laten blijken om de Faculteit voor Landbouwwetenschappen te Gembloux de vrijheid te laren haar eigen roekomst te kiezen.

Het door de Faculteit voor landbouwwetenschappen te Gembloux ingesteld onderzoek heeft de voor- en nadelen van elk der bij de wet van 28 mei 1971 geboden mogelijkheden duidelijk in her licht gesteld. Uit deze studie is een nieuwe oplossing naar voren gekomen die tot algehele tevredenheid van de Faculteit te Gembloux kan worden aanvaard zonder dat de Universiteit te Luik of de Universiteit te Bergen daarbij wordt bevoordeeld. Deze oplossing bestaat

Chambre
des Représentants

SESSION 1974-1975

5 MARS 1975

PROPOSAL DE LOI

portant statut de la Faculté interuniversitaire des Sciences agronomiques de l'Etat à Gembloux.

(Déposée par M. Mathot.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 56 de la loi du 9 avril 1965 disposait que l'Institut agronomique de l'Etat à Gembloux pouvait être incorporé par arrêté royal à l'Université de Liège de l'avis conforme du conseil académique de chacun des deux établissements. Le Roi recevait délégation pour régler les modalités de rattachement après consultation de chaque conseil académique.

La loi du 28 mai 1971 élargit le choix de la Faculté des Sciences agronomiques de Gembloux qui peut, aux mêmes conditions, être incorporé à toute université de l'Etat. Il en résulte concrètement que la Faculté de Gembloux peut opter soit pour la conservation de son statut propre, soit pour son rattachement à l'Université de Liège ou de Mons. Il demeure, dans cette dernière hypothèse, que sont requis les avis conformes des conseils académiques de la Faculté de Gembloux et de l'université à laquelle elle se rattacherait. L'éventuelle incorporation par arrêté royal devrait, aux termes de la loi, intervenir avant le 1er octobre 1974. Le législateur a ainsi marqué en 1965 et plus encore en 1971 sa volonté de doter la Faculté des Sciences agronomiques à Gembloux d'une liberté de choix dans la détermination de son avenir.

L'examen auquel s'est livrée la Faculté des Sciences agronomiques à Gembloux a souligné les avantages et les inconvénients de chacune des options ouvertes par la loi du 28 mai 1971. Cette étude a fait apparaître une solution nouvelle, qui peut apporter un maximum de satisfaction à la Faculté de Gembloux tout en n'avantageant ni l'Université de Liège ni l'Université de Mons. Cette solution consiste à permettre à la Faculté de Gembloux d'être un point de

erin de Faculteit te Gembloux in staat te stellen te fungeren als een ontmoetingsplaats voor beide Waalse Rijksuniversiteiten door daaraan een interuniversitair karakter te verlenen. Het nieuwe statuut strookt met de wens van de betrokken instelling en het ligt tevens in de lijn van de wetten van 1965 en 1971. Bovendien helpt het voorzien in het gemis aan betrekkingen tussen beide Waalse universiteiten.

Het middel om dat doel te bereiken maakt het tevens mogelijk het van 20 april 1968 daterende statuut van de Faculteit te Gembloux op gelijke voet te stellen met het statuut van de universiteiten en van het universitaire centrum, zoals dat uit de wet van 24 maart 1971 voorvloeit. De Faculteit te Gembloux dient immers te worden uitgerust met een raad van beheer en een vast bureau waarin alle leden van de universitaire gemeenschap en ook buitenstaanders zeggenschap hebben.

Die democratisering van de structuren wordt door de Faculteit te Gembloux geëist. De universiteiten te Luik en te Bergen nemen aan de raad van beheer op her vlak van het onderwijs en wetenschappelijk personeel deel, ten einde tussen die drie instellingen tot coördinatie en samenwerking op gebied van onderwijs en speurwerk te komen.

De Faculteit te Gembloux zal verder gefinancierd worden zoals dat thans bij toepassing van de wet van 27 juli 1971 geschiedt.

De op de Faculteit van Gembloux toepasselijke regeling voor de universitaire gebouwen zou voortaan die van de universiteiten zijn en er wordt een einde gemaakt aan de huidige werkwijze, die zodanig ingewikkeld is dat zij voortdurend vertraging veroorzaakt.

Het nieuwe statuut van de Faculteit voor Landbouwwetenschappen vormt een geheel, waarvan een deel onder de bevoegdheid van de Cultuurraad en een ander deel onder die van Kamer en Senaat valt.

In § 2, 2° van artikel 59bis van de Grondwet wordt immers bepaald dat "de cultuurraad, ieder wat hem betreft, bij decreet regelen ...

2° het onderwijs, met uitsluiting van wat betrekking heeft op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstructuren, de diploma's, de toelagen, de wedden, de schoolbevolkingsnormen".

In her licht van de opeenvolgende regeringsverklaringen dient men onder onderwijsstructuren de omschrijving van de verschillende niveau's (lager, middelbaar, hoger) en dezer onderverdelingen te verstaan,

Het begrip onderwijsstructuur slaat niet op de wijziging van de samensetting van een raad van beheer, die dus tot de bevoegdheid van de Cultuurraad blijft behoren.

De bepalingen van het nieuwe statuut van de Faculteit voor Landbouwwetenschappen die betrekking hebben op het onderwijs en die niet behoren tot de in § 2, 2° van artikel 59bis van de Grondwet opgesomde uitsluitingen, alsmede de artikelen met betrekking tot het gebruik van de taal, worden bij de Culuurraad van de Franse Culuurgerneenschap ingediend.

Daarentegen worden de artikelen die de onderwijsmatières regelen en die door artikel 59bis uitdrukkelijk uit de bevoegdheid van de cultuurraad worden gesloten, bij het Parlement ingediend.

De wetsvoorstellen en de voorstellen van decreet berreffende de Faculteit voor Landbouwwetenschappen moeten derwijze worden onderzocht, dat de teksten die bij de Kamer en bij de Cultuurraad zijn ingediend, in ieder van die instellingen behandeld worden.

rencontre des deux universités de l'Etat de Wallonie en lui attribuant un caractère interuniversitaire. Ce nouveau statut, qui réalisera le vœu exprimé par l'établissement concerné s'inscrit dans la ligne des lois de 1965 et 1971. En outre, il contribue à remédier au manque de relations entre deux universités wallonnes.

Le moyen utilisé pour atteindre ce but permet également d'aligner le statut de la Faculté de Gembloux datant du 20 avril 1968 sur le statut des universités et du centre universitaire tel qu'il résulte de la loi du 24 mars 1971. Il s'agit en effet de doter la Faculté de Gembloux d'un Conseil d'administration et d'un bureau permanent auxquels participent tous les membres de la Communauté universitaire ainsi que les milieux extérieurs.

Cette démocratisation des structures est réclamée par la Faculté de Gembloux. Les universités de Liège et de Mons participent au Conseil d'administration au niveau du corps enseignant et du corps scientifique de manière à établir une coordination et une coopération d'enseignement et de recherche dans les trois établissements.

Le financement de la Faculté de Gembloux continue à s'effectuer comme actuellement en application de la loi du 27 juillet 1971.

Le régime des constructions universitaires applicable à la Faculté de Gembloux serait désormais celui des universités et il est mis fin à la procédure actuelle, dont la complexité est une source permanente de retards.

Le nouveau statut de la Faculté des sciences agronomiques forme un ensemble dont une partie relève de la compétence du Conseil culturel et une partie de la compétence de la Chambre et du Sénat.

L'article 59bis de la Constitution en son § 2, 2°, dispose en effet que « les conseils culturels, chacun pour ce qui le concerne, règlement par décret ...

2° l'enseignement, à l'exclusion de ce qui a trait à la paix scolaire, à l'obligation scolaire, aux structures de l'enseignement, aux diplômes, aux subsides, aux traitements, aux normes de la population scolaire. »

Compte tenu des déclarations gouvernementales qui se sont succédé, il faut entendre par structures de l'enseignement la définition des différents niveaux (primaire, secondaire, supérieur) et leurs subdivisions.

La modification de la composition d'un Conseil d'administration n'est pas visée par la notion de structure de l'enseignement et reste dès lors de la compétence du Conseil culturel.

Les dispositions du nouveau statut de la Faculté des sciences agronomiques qui ont trait à l'enseignement et qui ne tombent pas sous le coup des exclusions prévues par le § 2, 2° de l'article 59bis de la Constitution sont déposées devant le Conseil culturel de la Communauté culturelle française, de même que les articles qui concernent l'emploi des langues.

A l'inverse, sont déposés au Parlement les articles qui règlent des matières d'enseignement exclues expressément de la compétence des conseils culturels par l'article 59bis.

Les propositions de loi et de décret relatives à la Faculté des sciences agronomiques doivent être examinées en tenant compte dans chaque institution des textes déposés à la Chambre et au Conseil culturel.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Artikel 1 van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs in de Rijksuniversiteiten, gewijzigd bij de wet van 28 mei 1971, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Het door de Staat georganiseerde universitair onderwijs omvat drie universiteiten, respectievelijk te Gent, te Luik en te Bergen, een Rijksuniversitaire Centrum te Antwerpen en een Interuniversitaire Rijksfaculteit voor Landbouwwetenschappen te Gembloux. »

Art. 2.

In artikel 2 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 21 maart 1964, 9 april 1965 en 28 mei 1971, worden de woorden "en universitair centrum" vervangen door de woorden "universitair centrum en interuniversitaire faculteit".

Art. 3.

Artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 9 april 1965 en 28 mei 1971, wordt aangevuld met een § S, luidend als volgt:

« § S. - De Interuniversitaire Rijksfaculteit voor Landbouwwetenschappen te Gembloux verleent de wettelijke graden van kandidaat-landbouwkundig ingenieur, landbouwkundig ingenieur, ingenieur in de scheikunde en de landbouwindustrieën en geaggregeerde voor het hoger onderwijs. »

De Interuniversitaire Rijksfaculteit kan binnen elke wettelijke graad diverse richtingen creëren. »

Art. 4.

In artikel 52 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 28 mei 1971, worden de woorden "der Rijksuniversiteiten of van het universitair centrum" vervangen door de woorden "der Rijksuniversiteiten, van het universitair centrum en van de Interuniversitaire Rijksfaculteit".

Art. 5.

In artikel 55bis van dezelfde wet, dat is ingevoegd door de wet van 1 augustus 1960 en gewijzigd door de wet van 9 april 1965, worden de woorden "voor de rijksuniversiteiten en universitaire centra" vervangen door de woorden "voor de rijksuniversiteiten, de universitaire centra en de Interuniversitaire Rijksfaculteit" en de woorden "iedere rijksuniversiteit en ieder universitair centrum" vervangen door de woorden "iedere rijksuniversiteit, ieder universitair centrum en de Interuniversitaire Rijksfaculteit".

Art. 6.

In artikel 55ter, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 8 april 1965 en gewijzigd door de wetten van 16 juli 1970 en 21 juli 1971, worden de woorden "van de universiteiten en de rijksuniversitaire centra" vervangen

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

L'article 1er de la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les universités de l'Etat, modifié par la loi du 28 mai 1971, est remplacé par la disposition suivante:

« L'enseignement universitaire organisé par l'Etat comprend trois universités, l'une à Gand, l'autre à Liège, la troisième à Mons, un Centre universitaire de l'Etat à Anvers et une Faculté interuniversitaire des sciences agronomiques de l'Etat à Gembloux. »

Art. 2.

A l'article 2 de la même loi modifié par les lois des 21 mars 1964, 9 avril 1965 et 28 mai 1971, les mots « et Centre universitaire » sont remplacés par les mots « Centre universitaire et Faculté interuniversitaire »,

Art. 3.

L'article 4 de la même loi, modifié par les lois des 9 avril 1965 et 28 mai 1971 est complété par un § 5 libellé comme suit:

« § 5. - La Faculté interuniversitaire des sciences agronomiques de l'Etat à Gembloux délivre les grades légaux de candidat ingénieur agronome, ingénieur agronome, ingénieur chimiste et des industries agricoles, agrégé de l'enseignement supérieur. »

La Faculté interuniversitaire peut créer diverses orientations à l'intérieur de chaque grade légal. »

Art. 4.

A l'article 52 de la même loi, modifié par la loi du 28 mai 1971, les mots « des universités ou du centre universitaire » sont remplacés par « des universités, du centre universitaire et de la faculté interuniversitaire ».

Art. 5.

A l'article 55bis de la même loi, inséré par la loi du 1er août 1960 et modifié par celle du 9 avril 1965, les mots « pour les universités et centres universitaires de l'Etat » sont remplacés par « pour les universités, les centres universitaires et la faculté interuniversitaire de l'Etat » et les mots « université et centre universitaire » sont remplacés par « université, centre universitaire et faculté interuniversitaire ».

Art. 6.

A l'article 55ter, alinéa 1, de la même loi, inséré par la loi du 9 avril 1965 et modifié par celles des 16 juillet 1970 et 21 juillet 1971, les mots « des universités et des centres universitaires de l'Etat » sont remplacés par « des universités, centres universitaires et faculté interuniversitaire ».

door de woorden «van de universiteiten, van de rijksuniversitaire centra of van de Interuniversitaire Rijksfaculteit»;

In het 6e lid van hetzelfde artikel worden de woorden «van de Rijksuniversiteiten en van het Rijksuniversitair centrum» vervangen door de woorden «van de universiteiten, van het Rijksuniversitair centrum en van de Interuniversitaire Rijksfaculteit»;

Art. 7.

In artikel 64 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 9 april 1965, worden de woorden «van de universiteiten en de universitaire centra» vervangen door de woorden «van de universiteiten, de universitaire centra en de interuniversitaire faculteit».

Art. 8.

Artikel 1 van de wet van 5 juli 1920, gewijzigd door de wet van 28 mei 1971, wordt door de volgende bepaling vervangen:

• De Rijksuniversiteiten te Gent, Luik en Bergen evenals her Rijksuniversitair centrum te Antwerpen en de Interuniversitaire Rijksfaculteit voor Landbouwwetenschappen te Gembloux hebben rechtspersoonlijkheid. »

Art. 9.

In artikel 2 van dezelfde wet, gewijzigd door de wetten van 11 maart 1954, 9 april 1965 en 28 mei 1971, worden de woorden • universiteiten en universitaire centra vervangen door de woorden • universiteiten, universitaire centra en de interuniversitaire faculteit»,

Art. 10.

In artikel 6 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 9 april 1965, worden de woorden «aan de Rijksuniversiteiten te Gent en te Luik en aan de Rijksuniversitaire centra te Antwerpen en te Bergen» vervangen door de woorden • aan de universiteiten, aan de universitaire centra en aan de interuniversitaire faculteit».

Art. 11.

In artikel 8 van dezelfde wet worden de woorden «van elke universiteit» vervangen door de woorden «van elke universiteit, universitair centrum of interuniversitaire faculteit».

Art. 12.

In artikel 9 van de wet van 22 april 1958 tot oprichting van : een Fonds voor schoolgebouwen en gebouwen in schoolverband van het Rijk; een Fonds voor hoger-onderwijsgebouwen en Studentenverblijven van her Rijk, gewijzigd door de wet van 27 juli 1971, worden de woorden «Rijkslandbouwfaculteit te Gembloux» vervangen door de woorden «Interuniversitaire Rijksfaculteit voor landbouwwetenschappen te Gembloux».

10 februari 1975.

sités, des centres universitaires et de la faculté interuniversitaire de l'Etat»;

A l'alinéa 6 du même article, les mots «des universités de l'Etat et du centre universitaire de l'Etat» sont remplacés par «des universités de l'Etat, du centre universitaire de l'Etat et de la faculté interuniversitaire de l'Etat».

Art. 7.

A l'article 64 de la même loi, modifié par la loi du 9 avril 1965, les mots «des universités et des centres universitaires» sont remplacés par «des universités, des centres universitaires et de la faculté interuniversitaire».

Art. 8.

L'article 1er de la loi du 5 juillet 1920, modifié par la loi du 28 mai 1971, est remplacé par la disposition suivante :

« Les universités de l'Etat à Gand, à Liège et à Mons ainsi que le centre universitaire de l'Etat à Anvers et la faculté interuniversitaire de sciences agronomiques de l'Etat à Gembloux jouissent de la personnalité civile. »

Art. 9.

A l'article 2 de la même loi, modifié par les lois des 11 mars 1954, 9 avril 1965 et 28 mai 1971, les mots «les universités et centre universitaire» sont remplacés par les mots "les universités, centre universitaire et faculté interuniversitaire".

Art. 10.

A l'article 6 de la même loi, modifié par la loi du 9 avril 1965, les mots «des universités de Gand et de Liège et des centres universitaires à Anvers et à Mons» sont remplacés par les mots "des universités, du centre universitaire et de la faculté interuniversitaire".

Art. 11.

A l'article 8 de la même loi, les mots • de chaque université» sont remplacés par les mots «de chaque université, centre universitaire ou faculté interuniversitaire».

Art. 12.

A l'article 9 de la loi du 22 avril 1958 portant création : d'un Fonds des constructions scolaires et parascolaires de l'Etat; d'un Fonds des constructions de l'enseignement supérieur et des Cités universitaires de l'Etat, modifié par la loi du 27 juillet 1971, les mots «Faculté agronomique de l'Etat à Gembloux» sont remplacés par les mots «Faculté interuniversitaire de sciences agronomiques de l'Etat à Gembloux».

10 février 1975.

G. MATHOT,
R. URBAIN,
Y. YLIEFF,
A. BAUDSON,
R. DENISON.